

Den 7 oktober besökte vi Marby gamla kyrka, denna gång 43 medlemmar, detta under ledning av Göran Modén. Efter samling utanför Coop Frösön bar det iväg, en lite regngrå dag, på en lite längre tripp med bl.a. 2 färjor innan vi nådde vårt mål.

Vi samlades inne i den gamla kyrkan, ur bruk sedan den nya invigdes i mitten på 1800 talet, här på smala verkligen inte bekväma bänkar i ett mörkt kyrkorum.

Här fick vi nu historien om inte bara Marby gamla kyrka, utan historien om våra gamla jämtländska stenkyrkor från medeltid, sammanlagt 35 st varav fortfarande många fanns kvar, en del i form av ruiner medans andra fortfarande används. Marby från tidigt 1520-tal. Vi fick veta att vi nu befann oss i en s.k. Salkyrka, d.v.s ett enda stort rum. Vi fick historien om alla gamla hantverkare som funnits i vårt län och deras skicklighet som snickare och snidare, om våra målare som dekorerat våra kyrkor, hur de vandrat runt och prytt våra kyrkobyggnader med sitt hantverk. Mycket som fortfarande fanns i kyrkobyggnaden var samtida med byggnaden, annat var tillkommit senare men eftersom här varit och är samtidigt en museibyggnad så fanns här också prydnader som tidigare funnits i Hallens kyrka.

Göran påtalade reformationens påverkan på kyrkobyggnaderna och genom att vi låg under dansk överhet, där reformationen var striktare än i Sverige, inte skulle ha målningar i kyrkobyggnaderna utan texter från bibeln på väggarna. Här i Marby fanns dock en kombination av målningar men med bibeltexter som på altartavlan. En altartavla med Jesus på korset i centrum men med 2 av Gamla Testamentets förgrundspersoner som sidomotiv. Patriarken Abraham på ena sidan och Moses på den andra. Vi kunde också se predikstolen, här på den södra sidan enligt norsk/dansk tradition.

Vi vandrade nu upp till nya kyrkan, en kyrka som invigdes 1856, en kyrka som enligt Göran blev en vanlig typ på 1800 talets mitt och blev kallade Tegnér lador efter Biskop Esaias Tegnér, biskop i Växjö och nationalskald. Han ville ersätta de gamla mörka kyrkobyggnaderna med något ljust och modernt. Här visade Göran på altartavlan med ett kors och en svepning, symbol för Jesu återuppståndelse. Här anknöt han också till vad han berättade om i den gamla kyrkan om offerlammet och här i form av ett lamm liggande ovan på boken med de 7 inseglen, alltså lås, där lammet symboliserade hur Jesus offrades på korset som ett lamm.

Slutligen när vi samlats i Gammalgården för kaffe och stut fick vi nu historien om Marbymattan, en matta som vävts i Anatolien på slutet av 1300-talet eller början av 1400 talet och var världens äldsta kända hela textil och som hittats i Marby gamla kyrka, fantastiskt, och hur hamnade den här? Frågor väcks! Idag fanns den kvar som en kopia mönstermässigt men vävd som ryamatta av Ingrid Hemmingsson i Gärdsta (Kan det vara Merit och Olle Hemmingssons mor, en fråga vi ställde oss) Originalet såldes av församlingen till Nordiska museet för 1000 kr, då mycket pengar, men nog borde den ha en plats på Jamtli bredvid Överhogdalsbonaden.

Stutarna och kaffet smakade gudomligt där det intogs i ljuset av en sprakande brasa.

Tack för en upplevelserik dag!

Text: Lars Gabrielsson   Foto: Majvor Enström